

MATERIILE PRIME SIDERURGICE PRIMARE: DEȘEURI FEROASE ȘI FONTA

Cristina BUMBAC

Abstract

Most of the daily steel we so much need is obtained now in electric furnaces, for which the main raw material is scrap. The scrap market is a very sensitive one, depending very much on internal collect, exports and imports, the market of steel and freight. Commerce with scrap is one of the most intense among all the countries of the world and covers all the routes and regions. Every ten years or so importers become exporters and vice versa, due to the period of life of the metallic products. For example, China was for the last 10 years one of the biggest importers (after Turkey, which is number one in importers' hierarchy), but prognoses tell that in 2-3 years China might become self-sufficient due to the investments which began some 20 years ago. USA was one of the largest exporters, but some 3 years ago some analysts advanced the idea that it may become a net importer (it didn't happened, though). The scrap market is not only important, it is also very interesting, with twisted evolutions and volatile prices in some periods.

JEL: E00, E02, E20, E23, E26, E27, E30, E31, E60.

I. Caracteristici generale ale pieței fierului vechi

Prestigioasa publicație britanică Metal Bulletin își începe articolul astfel: "Țineți-vă bine să nu cădeți de pe scaun, dar Comisia Europeană a creat un nou ghid-cadru referitor la deșeuri care ar putea chiar să îmbunătățească competiția și să reducă costurile"!

Este vorba despre o nouă directivă, intrată în vigoare în luna octombrie 2011, care scoate fierul vechi de sub incidența reglementărilor referitoare la "deșeuri" și îl plasează în categoria "produse", recunoscând astfel munca depusă de procesorii de fier vechi în ultimii ani pentru a-și îmbunătăți produsele și contribuția pe care au adus-o la revigorarea - sau măcar menținerea la niveluri acceptabile - a economiei pe ansamblu.

Printre aceste îmbunătățiri se numără: depoluarea mașinilor înainte de procesare; sortarea polimerilor, metalelor neferoase și a echipamentelor electronice; asigurarea că materialele care intră în procesare nu sunt radioactive și/sau nu prezintă nici un alt risc potențial de poluare a mediului.

Directivele anterioare impuneau transporturilor de fier vechi controale drastice și bariere comerciale, care au împiedicat exporturile în afara țărilor OECD. Noua directivă va încuraja standardizarea fierului vechi și, ca urmare, va lărgi piața Uniunii Europene deoarece consumatorii vor avea mai multă siguranță că materialul pe care îl primesc este conform specificațiilor tranzacționate. Pot exista și beneficii financiare, atât pentru vânzători cât și pentru cumpărători: cargourile care transportă fierul vechi conform noilor reglementări nu vor mai plăti taxe pentru trecerea transfrontalieră, ceea ce ar putea însemna economii substanțiale pentru cei care transportă multe cargouri anual.

Ca urmare a acestei noi directive, **în articolele referitoare la deșeuri feroase acestea vor fi denumite generic FIER VECHI**, chiar dacă este vorba despre material din producție nouă (căzături, șpan). Renunțăm la sintagma "deșeuri feroase" pentru a ne alinia denumirii europene, din care cuvântul "deșeuri" dispăre pentru a nu se crea confuzie cu celelalte categorii de deșeuri care continuă să fie supuse unor reglementări mai drastice.

Noua directivă specifică faptul că un material încetează să mai fie "deșeu" atunci când: a trecut printr-o operație de prelucrare, chiar sumară; este utilizat în mod normal; există o piață și o cerere constantă pentru acel material; respectă anumite cerințe tehnice, legislative și standarde; nu are efecte negative asupra oamenilor sau a mediului. Pentru a ieși de sub incidența categoriei de deșeu, fierul vechi trebuie să conțină steril sub 2%, să nu conțină uleiuri și să nu aibă nici un fel de proprietăți radioactive.

Marea majoritate a procesorilor de fier vechi din cadrul UE îndeplinesc deja aceste cerințe și pentru ceilalți nu va fi de loc greu să ia măsurile necesare pentru aliniere. Omogenizarea produselor este în beneficiul consumatorilor, dar ar putea pune presiune asupra prețurilor, deoarece baza de ofertă se va lărgi destul de mult. Pe de altă parte, și procesorii își vor putea reduce costurile prin eliminarea taxelor și a birocrăției pentru obținerea aprobărilor necesare oricărui transport.

Ca orice veste bună, și aceasta are o parte mai proastă. Vor exista în continuare procesori - chiar dacă puțini - care nu vor îndeplini cerințele noii directive și vor furniza pe piață în continuare deșeuri feroase. Pentru moment nu pot fi cuantificate consecințele unei asemenea situații, dar se poate spune că prețurile vor avea de suferit, într-un sens sau în altul. O altă problemă - ceva mai serioasă - este aceea că noua directivă nu prevede reglementări clare referitoare la "cine" decide dacă un sortiment de fier vechi este sau nu deșeu. Concret, se aplică auto-definirea, în sensul că procesorul emite un certificat de conformitate pentru livrările sale, dar autoritățile care sunt competente să dea drumul transportului respectiv pot să nu-l creadă "pe cuvânt" pe procesor. De aici poate urma o serie de neplăceri care întârzie livrările: verificarea materialului dacă este sau nu conform certificatului emis de procesor, interzicerea livrărilor, blocarea cargourilor în porturi etc. Directiva acordă multă putere autorităților, care pot bloca practic orice transport care pare suspect (un caz pus în discuție este acela în care însuși vânzătorul intermediar nu este de bună credință și emite un certificat diferit de cel emis de procesor, sau chiar cumpărătorul cere anumite specificații care îl avantajează economic). Aceste probleme rămân deschise și probabil că va trece ceva timp până când întregul mecanism practic va funcționa ca "uns". Oricum, scoaterea fierului vechi din categoria de deșeu este un lucru bun pentru toată lumea și UE va aplica același regim și altor deșeuri metalice neferoase: aluminiul a intrat deja sub incidența noii directive, și urmează cuprul.

Turcia, cu sectorul său extins de mini-oțelării, rămâne cel mai mare importator mondial de fier vechi. În 2010 țara a importat o cantitate record de 19,1 milioane tone de deșuri feroase, cu 22,5% mai mult decât în anul de "recesiune" 2009. Următorul mare importator mondial, Coreea de Sud, se situează la jumătatea acestui nivel, cu 8,1 milioane tone importate în 2010.

China este un alt mare importator de deșuri feroase, cu 5,8 milioane tone în anul 2010. Nivelul din 2009, de 13,7 milioane tone a fost unul anormal de ridicat (aproape de importul Turciei), ceea ce sugerează că oțelăriile și-au constituit stocuri masive de materie primă. China își generează propriile deșuri în cantități foarte mari: circa 32,1 milioane tone în 2010 de la oțelării și alte 51 milioane tone din "alte sectoare și comunități", conform exprimării CISA (China Iron & Steel Association). Pe termen lung, China și-a exprimat intenția de a utiliza și mai mult fier vechi pentru a evita dependența de importurile de minereu de fier.

Principalul furnizor de fier vechi al Chinei este Japonia, dar după 11 martie 2011 au apărut o serie de probleme. Pe de o parte japonezii au avut dificultăți în transportarea deșeurilor către porturile de expediție, iar pe de altă parte, unii consumatori chinezi s-au temut să cumpere din Japonia de teama contaminării radioactive a deșeurilor. În 2010 Japonia a exportat în China 6,5 milioane tone, în scădere față de 2009 (9,4 milioane tone). Începând cu aprilie 2011 Japonia a lipsit practic de pe piața Chinei. Siderurgiștii chinezi s-au îndreptat spre importuri din SUA, care au suplinit cu succes lipsa japonezilor de pe piață.

Un alt efect al cutremurelor și dezastrelor din Japonia a fost diminuarea ofertei nipone de componente de autovehicule către diverse destinații, cele mai importante fiind SUA și Coreea de Sud. Aceasta a condus la reducerea producției de autovehicule, ceea ce, la rândul său, a determinat o generare mai mică de deșuri din această industrie. Ca o consecință logică, oferta de fier vechi - mai ales de bună calitate - s-a micșorat destul de mult la nivel global. Chiar și oțelarii din Uniunea Europeană au declarat că cererea pentru deșuri de calitate a depășit oferta și că diferența dintre prețul deșeurilor de calitate superioară și cel al deșeurilor de calitate mai slabă s-a majorat.

În general analiștii pieței fierului vechi au opinii variate referitoare la perspectivele acestei piețe. Obiectivitatea cu care trebuie privită piața fierului vechi trebuie să țină cont de realitățile clare de acum: țările occidentale au ieșit

deocamdată din recesiune, criza financiară dură a determinat o serie de măsuri prudențiale atât la nivel guvernamental cât și la cel al băncilor și economia mondială pare să-și revină. Tot realitatea obiectivă ne spune însă că prețurile din anii 2007 și 2008 au fost "umflate" artificial și că nu au fost de loc reprezentative pentru piața fierului vechi. Ca urmare revigorarea economiei mondiale va însemna în fapt o revenire la ritmuri și prețuri normale, adică mai mici decât cele din anii de de "boom" artificial. Singura necunoscută a pieței rămâne zona asiatică: aici ritmurile de creștere au fost foarte mari înainte de declanșarea crizei și apoi s-au diminuat ușor, dar au rămas nu numai pozitive, dar chiar și ridicate. Dacă situația se menține, revenirea economiei mondiale va fi mai rapidă. Dacă însă ritmurile scad sau se formează - așa cum există deja semne - o zonă comercială unitară asiatică, cu schimburi comerciale intrazonale, revenirea Occidentului va fi mai lentă. Trebuie de asemenea luată în considerare Africa, atât ca furnizor de materii prime, cât și ca potențial consumator pe măsură ce o serie de țări ale continentului încep să se dezvolte în ritmuri mai accelerate și nu mai sunt chiar atât de "subdezvoltate" cum eram obișnuiți să le considerăm.

Conform afirmațiilor reprezentanților marelui grup siderurgic Tata Steel Europe, prețurile fierului vechi se vor menține ridicate în următorii ani, chiar dacă vor fi înregistrate unele fluctuații în anumite zone.

Aceste estimări se bazează pe oferta limitată de fier vechi și pe faptul că nu există majorări probabile: vor trece 8 - 10 ani până când boom-ul care s-a înregistrat în anii anteriori în siderurgie va genera noi cantități de fier vechi.

Față de aceste afirmații, trebuie menționată și opinia organizației European Ferrous Recovery, care susține că pentru moment siderurgiștii din Europa încă mai au marjă confortabilă de profit, în ciuda prețurilor ridicate de pe piața fierului vechi. În ciuda scăderii prețurilor la unele produse siderurgice, pe ansamblu marja de profit este de circa 200 dolari/tonă, au recunoscut siderurgiștii.

II. Deșeuri din oțel obișnuit și din fontă.

II.1. Piața Marii Britanii

Prețul fierului vechi a crescut destul de mult pe piața britanică în primele luni ale anului 2011.

Publicația de specialitate britanică Metal Bulletin a anunțat că începând cu 1 martie 2011 a operat unele modificări în prețurile deșeurilor feroase publicate. Metal Bulletin se consultă periodic cu toți participanții la piața fierului vechi și urmează tendințele pe care aceștia le semnalează.

Astfel, MB va continua să publice prețurile stabilite lunar pe piața internă, dar cu unele modificări: sortimentele No 1 și No 2 de fier vechi au fost combinate într-un singur preț; sortimentul 3B fier vechi fragmentat nu va mai fi publicat pentru piața britanică; 9A/10 deșeuri grele și ușoare de la turnare va rămâne suspendat. De asemenea, MB a încetat publicarea Index-ului său la sfârșitul lunii aprilie 2011.

Prețurile de contract pentru luna februarie 2011, publicate de Metal Bulletin, au scăzut la aproape toate sortimentele de deșeuri feroase comercializate pe piața internă cu circa 20 - 30 lire sterline/tonă, după ce în ianuarie se atinsese un nivel optimist de ridicat. Reducerea ușoară la nivel global și-a pus amprenta și pe piața engleză, care s-a bucurat de un an 2010 foarte bun. În martie, aprilie și mai prețul s-a menținut la nivelul scăzut stabilit la începutul lunii martie, dar în iunie s-a înregistrat o creștere ușoară. Lunile iulie și august au adus din nou unele scăderi nesemnificative, specifice perioadei de vară. Ultimele luni ale anului 2011 au adus prețuri ușor mai ridicate decât cele din trimestrul III, astfel încât media anuală s-a situat în toate cazurile peste media anului 2010.

Indicele Fierului Vechi în Marea Britanie

Indice	5 ian. 2011	19 ian. 2011	16 febr. 2011	23 martie 2011	27 apr. 2011 (ultima înregistrare)
"A" Basic Scrap	611,35	696,91	668,78	653,24	655,57
"B" Low Residual Scrap (deșeuri cu conținut scăzut de reziduuri)	545,49	608,90	592,66	573,26	568,84

Indice	5 ian. 2011	19 ian. 2011	16 febr. 2011	23 martie 2011	27 apr. 2011 (ultima înregistrare)
"C" Cast Iron Scrap (deșeuri de la turnarea continuă)	584,73	664,66	644,92	633,44	633,97
"D" Low Grade Scrap	650,72	770,04	717,53	677,72	679,79
Master Index	600,80	681,55	656,48	639,35	639,60

Nota: Pe data de 27 aprilie 2011 a fost publicat pentru ultima oară MB Ferrous Scrap Index.

Sursa: Metal Bulletin, Marea Britanie, colecție.

Evoluția prețurilor la deșeuri feroase pe piața Marii Britanii

lire sterline/tonă

Sortiment/ Perioada	Tr.I 2011	Tr.II 2011	Tr.III 2011	Tr.IV 2011	Medie 2011	+/- % 2011/2010
OA deșeuri vechi grele, bucăți de tablă groasă (peste 6mm) cu dimensiuni de max. 1,50 m x 0,60 m, livrare la consumator sau la docul de încărcare	260,83	245,83	247,50	212,50	251,66	+14,5
1 deșeuri vechi min. 6 mm grosime, dimensiuni de max. 1,50 m x 0,60 m, compacte, livrat, livrare la consumator sau la docul de încărcare cumulat cu 2 deșeuri vechi min. 3 mm grosime, dimensiuni de max. 0,60 m x 0,60 m, compacte, livrare la docul de încărcare sau la procesor	243,33	228,33	230,00	239,17	235,21	+17,0
3B deșeuri din fontă și oțel tăiate în buc. de max. 206 mm, cu densitate de min. 0,80 tone/mc, livrare la consumator sau la docul de încărcare	255,00	-	-	-	-	-
4A baloturi de tablă subțire din oțel (excl. acoperite) în pachete de dimensiuni utilizabile în cuptoare, livrare la consumator sau la docul de încărcare	275,00	258,33	260,00	275,83	267,29	+12,8
4C baloturi de tablă subțire în pachete utilizabile în cuptoare, livrare la consumator sau la docul de încărcare	265,00	248,33	250,00	269,17	258,17	+12,8
7B oțel greu șpan, livrare la consumator sau la docul de încărcare	206,67	193,33	198,33	187,50	196,45	+12,7
8A deșeuri ușoare din oțel, în bucăți necompacte care se pot presa (excl. acoperiri), livrare la procesor	250,83	232,50	237,50	249,17	242,50	+16,8
8B deșeuri ușoare din oțel în bucăți necompactate care se pot presa, livrare la procesor	241,67	228,33	231,67	239,17	235,21	+18,4
9A deșeuri grele din fontă turnată cu grosime de min. 13 mm la dimensiuni pt. utilizare în cuptoare, livrare la	...	228,33	236,67	241,67	235,56	+15,6

Sortiment/ Perioada	Tr.I 2011	Tr.II 2011	Tr.III 2011	Tr.IV 2011	Medie 2011	+/- % 2011/ 2010
consumator sau la docul de încărcare (+ 10 deșeuri ușoare din fontă turnată la dimensiuni pt. utilizare în cuptoare, livrare la consumator sau la docul de încărcare începând cu august 2006)						
9B deșeuri din bloc cilindru, livrare la consumator sau la docul de încărcare (+ 9C deșeuri din bloc cilindru NP, livrare la consumator începând cu august 2006)	309,17	285,83	294,17	284,17	293,33	+15,6
11A deșeuri de la prelucrarea pieselor turnate din fontă, cu conținut scăzut de fosfor, livrare la consumator, la docul de încărcare sau la procesor	256,33	228,33	236,67	240,00	239,58	+27,0
12A deșeuri din oțel din producție nouă, livrare la consumator sau la procesor (+ 12C deșeuri din oțel din producție nouă min. 3 mm, dimensiuni 0,60 m x 0,60 m, compacte, livrare la consumator sau la procesor și 12D deșeuri din oțel din producție nouă, amestecate, livrare la consumator sau la procesor începând cu august 2006)	246,67	230,00	235,00	246,67	239,58	+11,7

Sursa: Metal Bulletin, Marea Britanie, colecție.

II.2. Prețurile de export ale vest-europenilor

a. Elemente definitorii pe piața europeană a deșeurilor feroase

Piața internă a **Spaniei** a cunoscut majorări de prețuri la deșeurile feroase încă din primele zile ale anului 2011, aliniindu-se astfel la prețurile internaționale. Cererea puternică din partea siderurgiștilor turci a restrâns oferta în Europa, mai ales în Nordul continentului, unde vremea rea pe perioada de iarnă a diminuat foarte mult colecta internă. Exporturile **Mării Britanii** către India și-au diminuat prețurile la fierul vechi fragmentat, de la 470 dolari/tonă CFR la începutul anului 2011 la 250 - 260 lire sterline/tonă la jumătatea lunii februarie. Chiar și exportatorii din S.U.A. au fost nevoiți să accepte prețuri mai mici la exporturile lor către Turcia, mai ales că nici chinezii nu au mai fost dispuși să plătească atât de mult.

Vânzătorii de fier vechi la termen "short" (excedent de vânzări) din porturile Mării Negre au fost supuși în luna februarie 2011 unei presiuni

excesive: situația politică din MENA (Middle East and North Africa - Orientul Mijlociu și Nordul Africii) a determinat o diminuare a exporturilor de oțel ale Turciei și, implicit, o diminuare a cererii pentru fier vechi. Ca urmare prețurile de vânzare din **portul Constanța** au scăzut cu cel puțin 10 dolari/tonă.

Un alt factor de influență a fost în general aglomerarea prea mare din zona Mării Negre: în regiunea Constanța sunt circa 30 de exportatori de deșeuri feroase, dar numai 15 procesori.

Între timp în **Italia** siderurgiștii au acceptat majorarea prețurilor interne pentru fier vechi datorită cererii sporite de pe piața italiană, dar și de pe cea a Spaniei. Oțelăriile italienești au rezistat cât au putut până să cedeze din cauza viitorului incert al produselor din oțel lungi exportate pe piața africană.

Pe ansamblul primelor 9 luni ale anului 2011 prețurile de export ale europenilor au înregistrat însă majorări cu cel puțin 25% comparativ cu media anului 2010. Principalele destinații au fost Orinetul Apropiat (Turcia) și Îndepărtat (zona asiatică). În lunile iulie și august s-au înregistrat diminuări ușoare, dar în septembrie prețurile nu au mai scăzut. În octombrie 2011 prețurile au crescut din nou, pentru ca în noiembrie să înregistreze o ușoară diminuare. Luna decembrie a adus însă din nou creșteri de prețuri la principalele sortimente exportate de europeni, astfel încât media anului 2011 a fost cu 22 - 24% mai mare decât media anului 2010.

b. Evoluția prețurilor la export

Export țări veat-europene

dolari/tonă, FOB Rotterdam

Sortiment/Perioada	Tr.I 2011	Tr.II 2011	Tr.III 2011	Tr.IV 2011	Medie 2011	+/-% 2011/2 010
HMS 1 (80:20)	445,45	432,79	437,67	406,94	430,71	+24,0
HMS 1+2 (70:30)	436,12	419,67	420,07	393,44	417,32	+22,2
Fier vechi fragmentat	450,50	437,96	442,67	411,61	435,68	+24,4

Nota: nom: notație internațională care indică faptul că numărul tranzacțiilor este insuficient pentru stabilirea unui preț mediu apropiat de cel real; ca urmare prețurile care sunt însoțite de această notație sunt orientative.

Sursa: Metal Bulletin, Marea Britanie, colecție.

II.3. Piața Turciei a devenit extrem de importantă

Perspectivile vest-europenilor depind în mare măsură de Turcia.

Piața Turciei a devenit extrem de importantă pentru europeni, astfel încât începând cu octombrie 2009 publicația britanică Metal Bulletin a introdus și prețurile de import ale Turciei în cadrul pieței fierului vechi.

La începutul anului 2010 Metal Bulletin "a avut plăcerea" să anunțe lansarea noului său Indice al Fierului Vechi, conceput astfel încât să ofere o viziune clară asupra livrărilor de deșeuri feroase efectuate către Turcia.

Indicele Fierului Vechi al Turciei (Ferrous Scrap Turkey Index, FSTI) utilizează calculul tonajului efectiv tranzacționat, normalizat la o anumită compoziție și un punct de livrare, conform metodologiei generale a Metal Bulletin de a calcula un indice. Această metodologie permite publicației de specialitate MB să ofere informații corecte și nedenate asupra pieței la dispoziție a fierului vechi care este livrat în Turcia, și include mecanisme de minimizare a distorsiunilor nereprezentative sau necorecte ale pieței.

Importurile de fier vechi ale Turciei au fost în 2010 de peste 19 milioane tone, în 2009 de 15,3 milioane tone, în scădere față de 2008, când turcii au importat 17,4 milioane tone. Ca urmare Turcia este cel mai mare importator din zona europeană și a Orientului Apropiat și mulți participanți la piața fierului vechi considerau deja prețul de import al turcilor ca un indicator semnificativ al pieței. Principalii furnizori ai turcilor au fost întotdeauna S.U.A., Europa și țările de la Marea Neagră.

Astfel, indicele se bazează pe tranzacțiile efective, raportate către MB de către orice participant la piața fierului vechi din Turcia în condiții de livrare CFR (Cost & Freight, cost plus navlu). Baza de calcul este reprezentată de sortimentul HMS 1&2 (mix 80:20), adică fier vechi greu în amestec de calitate superioară în proporția mai mare și de calitate inferioară în proporția mai mică. Sortimentele care diferă de acest specific, dar intră într-o categorie acceptată de clasificarea internațională, sunt "normalizate" la bază prin aplicarea unor coeficienți în funcție de valoarea de consum. Aducerea la zi este efectuată de patru ori pe an.

Normalizarea se efectuează și în funcție de portul de destinație și costul transportului (navlul) către acesta prin raportare la Iskenderun. Aducerea la același numitor a navlului se face în funcție de rută și de datele furnizate de

principalii transportatori. Datele sunt colectate de la toți cei care livrează deșeuri feroase în condiții CFR Turcia.

În primul semestru 2011 prețul fierului vechi importat de turci a crescut ca medie cu 21 - 23% față de media anului 2010. În iulie și august prețurile au fost ușor mai mici, iar în ultimele luni ale anului s-u diminuat și mai mult. Excepția a constituit-o luna decembrie, când prețurile au crescut destul de mult. Media anului 2011 a fost la toate sortimentele importate de turci mai mare decât media anului 2010, creșterile fiind de circa 20%, adică foarte bune pentru exportatori.

Evoluția prețurilor de import ale Turciei

dolari/tonă, principale porturi turcești

Sortiment/Perioada	Tr. I 2011	Tr. II 2011	Tr.III 2011	Tr.IV 2011	Medie 2011	+/- % 2011/2010
HMS 1&2 (80:20)	470,00	459,91	467,73	436,44	458,12	+22,0
HMS 1&2 (50:50)	458,04	445,79	439,60	414,36	439,45	+17,8
Fier vechi fragmentat	476,21	465,33	473,15	444,17	464,71	+21,7

Sursa: Metal Bulletin. Marea Britanie, colecție.

II.4. Germania pare să își piardă din importanță pe segmentul reprezentat de fier vechi

Piața Germaniei a fost întotdeauna deosebit de importantă pentru fierul vechi din două motive: pe de o parte siderurgia extrem de dezvoltată reprezintă un consumator serios în Europa, și pe de altă parte colecta internă și exportul de fier vechi erau semnificative la nivel mondial.

Până la adoptarea monedei unice europene, prețurile de pe piața Germaniei, exprimate în mărci, se caracterizau prin stabilitate, în sensul că existau puține modificări în decursul unui an. Ca urmare germanii erau bănuți că nu raportează exact prețurile reale de pe piață, ci mențin publicat un nivel convenabil lor din diferite puncte de vedere. Odată cu trecerea la euro, și piața Germaniei a devenit "activă" în sensul că au apărut modificări de prețuri lunare, conform contractelor încheiate între furnizori și siderurgiști. În 2008 publicația

de referință Metal Bulletin (Marea Britanie) a publicat în permanență în dreptul sortimentelor de pe piața Germaniei "NA", adică "non available", ceea ce înseamnă practic că germanii au încetat să mai transmită informațiile necesare referitoare la contractele lor interne pentru livrarea de fier vechi.

În luna martie 2009 Metal Bulletin a reînceput să publice prețuri orientative pe piața Germaniei, o dată pe lună. De menționat că față de sortimentele publicate până în 2007, au apărut unele modificări, fapt ce ar putea explica parțial publicarea sporadică a prețurilor: germanii pot trece printr-un proces de re-standardizare a fierului vechi, dar în mod normal acest lucru ar fi fost anunțat în publicațiile de specialitate.

Prețuri pe piața Germaniei în anul 2011

euro/tonă, livrare la furnizor

Sortiment/ Perioada	Nr. 2/8 deșeuri noi	North E1 deșeuri vechi standard	East E3 deșeuri vechi groase, de dimensiuni mari	South-West E40 fragmentat	South E5 șpan
Medie 2009	150,39	135,18	147,23	185,72	113,48
Medie 2010	273,30	222,87	239,72	252,83	202,44
Tr. I 2011	335,03	291,80	317,63	325,73	252,50
Tr. II 2011	327,37	265,57	306,03	308,17	231,90
Tr. III 2011	323,57	264,67	308,30	303,97	234,70
Tr. IV 2011	286,83	246,33	278,70	282,10	223,76
Medie 2011	318,20	267,09	322,66	305,00	235,71
+/- % 2011/2010	+16,4	+19,8	+26,2	+20,6	+16,4

Sursa: Metal Bulletin, Marea Britanie, colecție.

II.5. Piața fierului vechi în S.U.A.

Exporturile de fier vechi ale S.U.A. au atins pe ansamblul anului 2011 un record de 27 milioane tone scurte (1 tonă scurtă = 0,907 kg), ceea ce crează un sentiment de neliniște în rândul consumatorilor de deșeuri referitor la reducerea disponibilului și majorarea prețurilor pe piața internă, mai ales în condițiile în care capacitatea de producție a oțelului în cuptoare electrice s-a majorat.

Piața americană a fost în 2011 destul de ciudată: prețul fierului vechi a crescut, în timp ce prețul oțelului a scăzut. După ce în luna mai 2011 prețurile fierului vechi s-au diminuat pe piața americană și toată lumea se aștepta la o piață plată în următoarele luni, în luna iunie s-a înregistrat un salt cu 15 - 20

dolari/tonă scurtă, creșterea fiind atribuită de majoritatea observatorilor tocmai majorării exporturilor.

Conform datelor publicate de American Iron and Steel Institute (Institutul American pentru Siderurgie), gradul de utilizare a capacităților de producție a ajuns la 76%. Uzinele care lucrează cu cuptoare cu arc electric au avut în 2011 la un consum total de fier vechi de 60,1 milioane tone scurte, singurii doi ani din istoria acestei producții când a fost depășit acest nivel fiind 2007 cu 63,7 milioane tone și 2006 cu 61,8 milioane tone scurte. Aceste uzine utilizează aproape în exclusivitate fier vechi și sunt primele afectate de reducerea ofertei interne.

La începutul anilor 2000 se vorbea de o reducere drastică a exporturilor americane (s-a ajuns la un export de numai 5,8 milioane tone scurte) și chiar de posibilitatea ca SUA să devină importator net de fier vechi. Apoi însă exporturile au început din nou să crească: 13 milioane în 2004, 15 milioane în 2006, 24,7 milioane în 2009. Nivelul de 27 milioane tone estimat pentru 2011 nu este astfel deloc imposibil.

Evoluția exporturilor de fier vechi americane în principalele țări de destinație

Țara	2010	2011	modificare %
Turcia	4799	6335	32
Taiwan	3108	4662	50
China	3541	4515	28
Coreea de Sud	3111	3049	-2
Malaysia	885	1991	125
Canada	1498	1760	18
toate celelalte destinații	2126	1378	-35
Thailanda	620	973	57
Vietnam	711	835	18
Mexic	734	679	-7
India	1075	591	-45
Indonezia	427	393	-8

Sursa: Metal Bulletin, Marea Britanie, 27 iunie 2011.

Devalorizarea dolarului american a contribuit substanțial la majorarea exporturilor, acestea devenind mai ieftine decât cele ale concurenței reprezentate de Uniunea Europeană. Dolarul ieftin a menținut însă și importurile scăzute, fapt ce a diminuat oferta pe piața americană. Creșterea exporturilor de fier vechi ale SUA a fost facilitată și de traficul containerelor, care a crescut dramatic în ultimii cinci-șase ani. Companii procesoare de deșeuri din diferite părți ale Americii, care

aveau înainte dificultăți de transport, pot acum să acceseze foarte ușor orice port dacă au acces la o cale ferată. Fierul vechi este cel mai potrivit material de încărcat în containerele care vin cu diverse produse din China și din alte zone.

Importul Turciei a jucat de asemenea un rol important. Turcii, după cum este bine cunoscut deja, vin și pleacă de pe piață în funcție de cerințele lor și de prețurile cele mai bune pe care le pot obține la import. Ori americanii au avut avantajul unor prețuri mai mici decât cele ale europenilor. Se apreciază că pe ansamblul anului 2011 turcii au cumpărat de la americani circa 6,3 milioane tone scurte, cu 32% mai mult decât în 2010 (4,8 milioane tone).

Cererea asiatică a fost unul din principalii factori de creștere a exporturilor de fier vechi ale americanilor. Chiar dacă China nu a cumpărat atât de mult pe cât sperau exportatorii (guvernul încercând să mai "răcorească" creșterea economică a țării), cantitatea totală pentru 2011 este estimată la 4,5 milioane tone scurte.

Toată această situație a determinat marii siderurgiști din S.U.A. (cum ar fi companiile Nucor și Steel Dynamics) să achiziționeze firme de procesare a fierului vechi, pentru a dispune de propriile resurse, chiar dacă prețul nu este mai mic decât cel de pe piață. Față de situația normală, când prețurile urmau trendul economic, la ora actuală, pe segmentul reprezentat de fier vechi, prețurile cresc mai repede decât crește economia. Unul din motive este acela că generarea de fier vechi este din ce în ce mai mică, și se diminuează și mai mult în momentele în care cererea este relativ slabă. Pe măsură ce economia americană își va reveni la niveluri de creștere normale, este probabil că și colecta de fier vechi va crește, dar există o diferență în timp între aceste două momente care face ca pentru moment să existe efectiv o ofertă limitată la prețuri mari. Americanii consideră că pe termen scurt și mediu situația de pe piața fierului vechi se va menține volatilă, dar că apoi se va reveni la trenduri normale. Aprecierea acestor analiști este destul de discutabilă, deoarece în ultimii ani piața fierului vechi s-a caracterizat prin tendințe cel puțin atipice: prețurile au crescut în perioada de vară (când activitatea economică se diminuează din cauza concediilor), creșteri de prețuri s-au înregistrat și pe aproape toată perioada crizei financiare care a adus economia mondială în situația de acum, unele dintre țările care erau importatori neși au devenit exportatori (de exemplu, Japonia), cererea aparentă a crescut foarte mult din cauza dezvoltării producției în cuptoare cu arc electric, dar în perioadele în care prețurile erau exagerat de mari nimeni nu a cumpărat fier vechi, colecta internă din Rusia și S.U.A. s-a diminuat drastic, iar China își va genera în curând

propriile deșeuri feroase ca o consecință a dezvoltării din ultimii 15 ani, deoarece durata de viață a diferitelor obiecte metalice se apropie de sfârșit. Toate aceste fenomene sunt definatorii, dar și contradictorii și pot conduce la tendințe neprevăzute pe piața fierului vechi.

Industria de reciclare a fierului vechi din S.U.A. se estimează că a generat pe ansamblul anului 2011 venituri de peste 90,6 miliarde de dolari, reprezentând 0,6% din produsul intern brut și susținând 459.131 de locuri de muncă (din care 132.490 sunt locuri de muncă noi). Aceste date au fost publicate într-un studiu intitulat "Impactul economic al industriei recilării fierului vechi" și efectuat la comanda ISRI (Institute of Scrap Recycling Industries, Institutul pentru Industriile de Reciclare a Deșeurilor Feroase) de către un grup de consultanță (John Dunham & Associates).

Studiul a luat în considerare atât impactul economic cât și cel asupra mediului al reciclării a ceea ce se numește generic "fier vechi" și a arătat că circa 12.800 de uzine procesoare răspândite de-a lungul S.U.A. generează circa 10,3 miliarde de dolari numai sub formă de taxe locale, statale și federale.

ISRI apreciază că studiul arată importanța reciclării metalelor feroase în revenirea economiei americane după criza începută în 2008 și că industriei trebuie să i se permită să se dezvolte în continuare în ritmuri chiar mai accelerate, pentru a contribui și mai mult la relansarea economiei americane. Toate cele 432 de sectoare din care este compusă oficial economia americană sunt afectate mai mult sau mai puțin de reciclarea fierului vechi. Studiul a luat în considerare activitatea uzinelor de procesare, firmele de brokeraj și exportatorii. Exporturile au fost estimate la 34% din totalul fierului vechi reciclat în S.U.A..

Evoluția prețurilor pe piața S.U.A.

dolari/tonă, FOB Coasta de Est

Sortiment/Perioada	Tr.I 2011	Tr.II 2011	Tr.III 2011	Tr.IV 2011	Medie 2011	+/-% 2011/2010
No. 1 greu fuzibil (HMS 1&2 80:20), dolari/tonă FOB Coasta de Est	445,96	431,71	438,61	413,05	432,33	+25,0
Fragmentat în baloturi, dolari/tonă FOB Coasta de Est	449,33	436,91	443,83	417,72	436,94	+24,2
No.1 Heavy Melting, piața internă, Iron Age Composite,	417,33	409,50	418,32	397,55	410,67	+26,6

Sortiment/Perioada	Tr.I 2011	Tr.II 2011	Tr.III 2011	Tr.IV 2011	Medie 2011	+/-% 2011/2010
livrare în depozit Pittsburgh, Chicago, \$/tonă lungă						
No2. Bundles, piața internă, Iron Age Composite, livrare în depozit Pittsburgh, Chicago, \$/tonă lungă	355,00	342,67	352,00	342,44	348,03	+26,4

Nota: 1 tonă lungă = 1016 kg = 2204 livre.

Sursa: Metal Bulletin, Marea Britanie, colecție.

II.6. Evoluții pe piața asiatică

Piața Asiei a devenit în ultimii ani motorul economiei mondiale: în timpul crizei financiare, în timp ce țările occidentale au trecut printr-o perioadă dificilă de recesiune, țările asiatice și-au continuat creșterea economică (chiar dacă într-un ritm ușor încetinit) și au devenit principala piață de desfacere pentru europeni și americani.

Începând cu 1 ianuarie 2011 **guvernul chinez** a retras rambursarea a 50% din taxa pe valoarea adăugată de 17%, rambursare acordată furnizorilor interni de fier vechi. Ca urmare prețurile au crescut imediat pe piața Chinei cu 80 - 120 yuani (12 - 18 dolari)/tonă. Furnizorii de fier vechi nu s-au manifestat cu entuziasm, continuând să-și mențină stocurile și să nu vândă decât atunci când le convine.

Furnizorii afirmă că în urma acestei măsuri costurile au crescut cu 300 yuani/tonă, iar oferta consumatorilor de numai 100 yuani/tonă nu este suficientă, mai ales în condițiile în care deșeurile importate au un preț echivalent cu circa 4000 yuani/tonă.

Oțelăriile au oferit deja prețuri mai mari, mergând până la 3450 yuani/tonă, deoarece stocurile lor le ajung în general numai pentru o lună de producție.

Prețurile fierului vechi greu au crescut pe piața chineză chiar începând cu 1 martie 2011, nivelul mediu fiind de 3710 - 3780 yuani (565 - 574 dolari)/tonă. Compania Baosteel a majorat prețul de achiziție la 3410 yuani/tonă.

Deficitul de fier vechi al Chinei este estimat pentru în anul 2011 la peste 10 milioane tone datorită cererii mari din partea siderurgistilor, conform

aprecierilor Asociației Chineze pentru Utilizarea Deșeurilor Metalice (CAMU, China Assn of Metal Scrap Utilisation).

Estimările CAMU sunt confirmate de CISA, Asociația Chineză a Siderurgiștilor (China Iron & Steel Assn), care a prevăzut pentru 2011 o producție totală de oțel de 660 milioane tone, producție care are nevoie de 91 - 100 milioane tone de deșeuri feroase. Oferta internă de fier vechi nu depășește însă 88 - 90 milioane tone, ceea ce înseamnă că restul va trebui acoperit din importuri.

Conform estimărilor BIR (Biroul Internațional al Reciclării), consumul de fier vechi al Chinei a atins în 2011 circa 100 milioane tone. Din ce în ce mai mult fier vechi provine din colecta internă. De altfel, majorarea colectei interne face parte din programul de dezvoltare a Chinei pe următorii cinci ani, ceea ce înseamnă că importurile s-ar putea diminua destul de mult. De altfel, se estimează că în circa 15 ani China va deveni independentă de importul de fier vechi.

Japonia este unul din principalii furnizori de fier vechi din zonă pentru consumatorii chinezi (în 2010 niponii au fost principalii exportatori pe piața chineză, cu 2,68 milioane tone, urmați de SUA cu 1,72 milioane tone). Temerile referitoare la respingerea deșeurilor feroase provenite din Japonia de către consumatorii din China s-au adeverit: în cursul lunii aprilie chinezii au refuzat o serie de livrări de fier vechi din Japonia din cauza posibilității ca acesta să fie contaminat ca urmare a exploziilor de la centrala nucleară Fukushima.

Guvernul chinez nu a interzis importurile din Japonia, dar inspecțiile din porturi au fost mult mai stricte și consumatorii ei înșiși nu au vrut să riște să achiziționeze deșeuri contaminate. Golul lăsat de exporturile nipone a fost imediat înlocuit cu importul din S.U.A..

În **Indonezia** rupiah s-a întărit, fapt ce a determinat cumpărări mai mari decât de obicei. În **Malaysia și Vietnam** însă cererea a fost normală, deoarece siderurgiștii de aici și-au constituit stocuri în perioada anterioară. Prețurile interne de pe aceste două piețe sunt mai mici decât prețul de import.

În **India** prețurile s-au menținut la nivelul din aprilie, atât datorită devalorizării dolarului american cât și unei cereri stagnante. Cantități relativ reduse de fier vechi fragmentat s-au vândut la 470 - 475 dolari/tonă CFR Nhava Sheva, dar majoritatea siderurgiștilor au preferat să aștepte ca prețurile să scadă sub nivelul de 480 dolari/tonă CFR cerut de americani și de englezi.